

Herning
Kommune

Bogfolder

Kaj er væk

Forfatter: Mats Letén

Illustrator: Mats Letén

Til dialogisk læsning for småbørn

Læs mere om
bogkufferten her:

I stedet for en traditionel oplæsning, hvor dit barn kun lytter, betyder dialogisk læsning, at du som voksen læser på en måde, der får dit barn til at deltage aktivt i læsningen.

Gode ord

Her er en række ord, som I kan bruge lidt ekstra tid på – både når I læser bogen, og når I leger og bruger tid sammen. Det er en god ide at gøre ordene konkrete med legetøj/genstande, der viser ordene. I kan også bruge bevægelser, fagter, lyde og lege.

1. Sove

Tal om at sove og være søvnig. Leg med en bamse eller dukke, som I kan putte i en seng. Leg alle rutinerne omkring at sove, fx: nattøj på, børste tænder, synge, sige godnat, slukke lys, mm.

2. Vågen

Tal om at være vågen og at vågne. Tal om, at det er det *modsatte* af sove og *falde i søvn*. Prøv at åbne og lukke øjnene for at lege sove/vågen.

3. Dyne

Tal om ting, der hører til i en seng. Sæt ord på de ting, I ser i bogen: dyne, seng, tæppe, kommode, lampe, skuffer, and, mm.

4. Gemme

Leg gemmeleg eller fugl-fisk-midtimellem. Tal om, hvad der er et godt gemmested. Brug ord som *lede*, *finde*, *kuk-kuk*, "*Hvor er...?*"

5. Væk

Tal om at noget er væk eller borte, måske noget I selv har mistet. Leg borte-tit-tit med tæppet fra kufferten eller hænderne.

6. Under

Tal om ord som *over*, *under*, *bag*, *foran*, *ved*, *i*, *på*, osv. Gem jer fx *under* en stol, sid *på* en stol, kig *i* en skuffe, osv.

7. Lede

Tal om at lede/søge/kigge efter noget. Sæt ord på, hvad Mor gør, mens hun leder efter Kaj: *åbner, løfter, kigger, mm.*

8. Skuffe

Tal om at åbne/lukke en skuffe i et skab/en kommode. Lad dit barn hjælpe med at lægge ting på pladsi skuffer – eller dække bord ved at tage ting i skuffen. Tal undervejs om, hvad I gør.

9. Lege

Leg bogen ved at gøre det samme som I ser på billederne i bogen, gerne både Kaj/mor og anden. Brug også ordet *lege*.

10. Knus

Giv dit barn et knus og leg, at I fx giver en bamse. Sæt ord på som "Må jeg få et knus?", "Skal vi give bamsen et knus?"

Din opgave som voksen

Gør læsestunden til en hyggestund, hvor I har god tid, og lad dit barn lege med og bladre i bogen. Vent og se, hvad dit barn gør. Forvent, at I ikke altid kan læse bogen fra ende til anden. Hjælp også dit barn med at forbinde det, I læser om, med oplevelser i leg, aktiviteter og rutiner. Vær opmærksom på dine vigtigste opgaver:

1. At følge det dit barn er optaget i bogen eller legen.
2. At give dit barn de ord, det ikke selv har endnu.
3. At gentage nogle af dit barns sætninger i en udvidet udgave, fx: Dit Barn: "Vælde". Dig: "Ja, Kajs fine hus vælter."
4. At tilbyde dit barn ord for kendte ting og nye sprogbyggeklodser som fx "heller ikke", finde/fandt/fundet, under/over/i.

Forslag til læsning

Her er nogle ideer til, hvordan du kan læse og få dit barn til at deltage i læsningen:

- Fortæl dit barn, hvad bogen hedder og vis evt., hvor den starter og slutter.
- Tal med dit barn om, hvad I ser på de forskellige sider.
- Når du læser teksten, så læs langsomt og lad gerne din finger følge teksten.
- Peg på billederne af de ord, I læser om.
- Sæt ord på det, der optager dit barn. Hvis dit barn peger, så fortæl, hvad det er, det peger på "*Ja, det er Kaj*". Hvis dit barn siger et ord, fx "*dyne*" så giv ordet tilbage i en hel sætning. fx "*Ja, Kaj gemmer sig under dynen.*"
- Læs bogen ved at kigge på billedet på væggen bag Kaj og tal om, hvad der sker med anden.
- Undgå at stille spørgsmål, der har karakter af test (*Kan du pege på ..., Kan du sige ...?*). Hvis du stiller et spørgsmål, så lad det være noget, I kan være nysgerrige om sammen. Giv tid og hvis dit barn ikke svarer, så svarer du selv. Her er et par eksempler:
 - Vi skal læse om Kaj. Hvad mon han laver?
 - Skal vi se, om vi kan finde en rød lampe?
 - Åh nej, mon mor kan finde Kaj?
 - Hvor er Kaj henne?
 - Mon Mor bliver glad igen?

Forslag til leg

Brug ideerne, der er nævnt under de enkelte ord. Leg også findeleg med dit barn, hvor I fx leder efter bestemte ting, når I er på tur (en rød bil, en hund, en fugl, osv.). Nævn gerne episoder fra bogen, når I leger eller til at tale om at være glad/ked af det/bange.